

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Jókai Mór-utca 1257. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.
Felelős szerkesztő BENCZÜR SÁNDOR

MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. Félévre . . . 2 frt.
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám, (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDÍJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.
Kiadó s lap tulajdonos SÁMUEL ADOLF

A polgári elem.

(B. J.) A francia nagy forradalom számos áldásos és az Európaszerte elterjedt alkotásai között a legfontosabb az, hogy az eddig mellőzött harmadik rendnek, a polgári osztálynak érvényt szerzett. Kétségtelen, hogy a polgári rend érvényesülése, mely addig nálunk is elég mostoha körülmény között volt, — hogy egyebet ne említsünk a szabad kir. városok, tehát a tényleges polgári elem, a törvényhozásban nagyon mellőzött tényező volt, — a francia forradalom hatása alatt kezdett nagyobb és nagyobb tért foglalni és azon személyi jogok, melyeket Verbőczy a hármaskönyvében a nemesség kiváltságaként sorolt fel, ez időtől kezdve lettek jobban és jobban kiterjesztve a nem nemes értelmiségre — honoratiorok. — Bárha a század huszas éveiben folyt, örökre tanulságos diétai (országgyűlési) viták alkalmával Felsőbüki Nagy Pál, Bezerédi és sokan mások, követelték a polgári elem egyenjogúsítását, mégis a polgári elem teljes egyenjogúsítása az 1848 évi országgyűlés hervadhatlan babérjának tekinthető. Sajátságos-e konzervativizmussza, a magyar törvényhozásnak, de érthető mert az 1848 év előtti polgári elem nem volt magyar, a magyar nemes pedig csak a legvégsőbb szükségben szánta magát arra, hogy gyermekeit az ipari és kereskedelmi, tehát kiválólág polgári pályára képezze.

Az 1848/49 évi gyászos események, a polgári elem térfoglalásának, hiányozván a béke, nem kedveztek, az ezt követő abszolútizmus, mely-

nek egyik határozott célja az összbirodalom megteremtése, és a németiség terjesztése volt; a polgári elemet, mert idegen volt, és mert a magyar nemzetiség elfojtására alkalmas tényezőnek vélte, tárt karokkal fogadta. Nem mondhatjuk, hogy a polgári elemnek haszna lett volna ezen dédelgetésből, mert eltekintve a polgárság idegen, tulnyomólag német voltától, gyűlölté tette a polgárságot a birtokos nemesség és az ezzel összeolvadt honoratiorok? előtt az is, hogy a polgárság a gyűlölt idegenhez simult.

Polgári elmünk tulajdonképeni kifejlődése, és a birtokos nemességgel legalább látszat szerint egyesülése az alkotmányos korszak újabb nyilvánulásától 1865-től számítható. Azonban az örökös gyámkodás, romboló hatását a polgári elem eltorlítottul megőrökitette. Amit nyert az uralom változás folytán a polgárság a révén, a magyar vagy legalább magyarosodó szellem által, azt elveszítette a vámon azzal, hogy a magyar földbirtokos nemesség — gentry — uszály hordozója lett. Vagyonát, értelmi képességét, a földbirtokos nemesség szolgálatába adta, összeházasodás és egyéb uton iparkodott annak barátságát keresni Szokásait felvette, és minden igyekezetét arra fordította, hogy az irigyelt nemességet megadó kutya bőrne birtokába juthasson. Ez az oka, azon tömeges nemesség adományozásnak, mely 1867 év óta az alkotmányos kormányokat jellemzi.

Hazánkban szorosan vett polgári elem, éppen a fennebb fejtegetett okoknál fogva alig van. Nem hiába hirdették a francia forradalmat

megelőző nagy írók, hogy az állam alapja a polgári elem, e nélkül minden állam olyan, mint a hegyre állított piramis, e frázissá lett mondás örök igazság marad

Segíteni kell a bajon. Birtokos nemességünk ugyszólván teljessen elzüllött, a nagynevek viselői, kik hajdan nagy birtokkal is bírtak, ma szerény hivatalban igen sok esetben mint díjnokok tengődnek. Arra hogy pusztulásuk mi okozta, kitérni nem óhajtunk, de általánosságban is megemlíthetjük, hogy az idegen szokások elsajátításán kívül, igen nagy mértékben maga a birtokos nemesség élnetelensége oka a tönkre menetelnek.

A honoratiorok osztálya kétségtelenül ugy számban, mint vagyonban gyarapodott. Számszerű szaporodását nagyban elősegítette a központosító állami hatalom, mely uralmának végrehajtásában, még ma is újabb és újabb hivatalokat létesít. De az egészséges fejlődés e téren sincs meg, mert még a honoratiorok között egy-egy hitbizomány jövedelmével felérő jövedelmű ügyvédet, orvost, mérnököt találunk, addig tizezer alig keresi meg a mindennapi kenyerét. A budapesti ügyvédi kamara mult hetekbenben megtartott közgyűlése elrettentő példákat szolgáltatott arra, hogy a honoratiorok között hogyan terjed a proletarizmus mennyi minden-féle alakban nyer kifejezést a nem tisztességes kereset és a kliens vadászás. Hogy pedig ezen nem tisztességes verseny, az ügyvédi, orvosi, mérnöki állás függetlenítésére és a honoratiorok tekintélyének emelésére szolgálna, azt még a legjamborabb

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCZAJA.

Viszontlátás előtt.

Várom, lesem a drága perczet,
Midőn majd újra láthatom,
S üdvözlöm majd a régi hódolattal,
Szép szőke múzsám, angyalom!

Óhajtvá várom azt a perczet,
Hogy leboruljak ön előtt,
Hogy csokolhassam forró szerelemmel,
S szemem hullasson könny-esőt.

Hogy boldogságom elsusogjam,
Hogy lássa! szivemben mi ég,
Hogy ifju szivem önt el nem feledte,
Szépséges, édes Szőkeség!

De ez megártana jó hírének,
S én azt korántsem akarom!
Be kell nekem tehát majd azzal érnem,

Hogy — újra látva illendően, kímérten
Megemlítssem kalapom.

Véqváry Ferencz.

Lányszemek.

Daloltam sokat már a szerelemtől,
De érzem azt, hogy nem volt még elég. . .
Dalolok addig míg a lányszemeknek
Izzó tüzeben a szivem elég.
A szerelem míg fellöbög szivemben,
Jönnek lelkemből addig a dalok
S mikor már többé nem tudok dalolni,
A szerelem is, én is, meghalok.

A lányszemeknek villanó szikrája,
Hogy tud mesélni. . . Oh de hogy beszél. . .
Örömré büra adja meg a hangot. . .
A szerelem lányszemekben él!
Ha rám villan a lányszemek sugára
Dalolom én a szerelem dalát,
A mi rajongástamad a szivemben,
A lányszemekből suhan mind az át.

Ezért merengek szőke barna lánynak
Nem piros ajkán, de csak a szemén,
Ezért esett meg, oh de hányszor vélelem
Hogy lelkem felig ott feledtem én.
. . . A lányszemeknél nincs szebb a világon,
Mi úgy ragyogjon, mi oly tiszta, mely
Sötét leányszem villanó szikrája
A szerelemtől csak mesélj, regélj. . .!

Belencéressi Dezső.

Tavas.

A kósza langyos, áprilisi szellő
Hogy besuhant az ablakon,
Az emberek a csalfa szellőárnak.
Elhiszik a tavaszt, vakon.

Az én lelkemnek tavasza rég' megjött
Bearanyozta a szemed. . .
Csak nyílma már az akácok virága,
Hogy barangolhatnék veled. . .!

Belencéressi Dezső.

sem hiszi el. Kétségtelen mindezekből az is, hogy a honoráriumok osztálya, bárha ez képezné a polgári elem magját, a jelenlegi alakjában a polgári elem fejlesztésére nem alkalmas.

Az ipar és kereskedelem munkásai szolgáltatják a polgári elem tömegét, de vajjon jobb helyzetbe vannak-e ezek, mint a polgári elem szellemi tömegét szolgáltató honoráriusok? Bizonnyal nem! A kis ipar a tönremenés szélén áll, a gyári ipar még igen sok tekintetben gyermek korát éli, a tőke hiánya, de még inkább a külföldi verseny alig engedi, hogy létesüljön. A kis kereskedés a kisiparhoz hasonló képet nyújt. A hallatlan üzérkedés melyre a nagykereskedőket a hitel törvények hiányos volta kényszeríti, a kiskereskedőt a nagykereskedő jobbágyává teszi.

A polgári elem megmentése és létesítése céljából reformálni kell a még mindig uralgó középkori szellemet, a tisztas munkát, mely az egyéneket és népeket nagygyá teszi, általánosítani kell. Ki kell irtani a szennyes versenyt bármi téren is nyilvánul az. Az egyéni érdem bírálatánál ne az ösök, és a név játszon szerepet, hanem azon munka, melyet az egyén kifejtett és a melynek alapjában a tisztas szabad versenyben érdemeinek elismerését kéri.

A társadalom, bármely tiszta forrásból, eredő érdemes tagokat, fogadjuk kitárt karokkal a polgári elem között, a felujtás és vérkeveredés, a fajtisztaságát és szívósságát eredményezi. Nemcsak a fehér asztalnál legyünk egyenlők, de az életben is.

A fővárosi szabadságharc gyűjtemény sorsá.

Vasárnap tartotta meg a Stefániai uti ereklye gyűjtemény helyiségében a kolozsvári országos történelmi ereklye muzeum fővárosi központi választmánya előzetesen kihirdetett értekezletét.

A tárgy, mint említettük az volt, hogy Kreith Béla gr. értékes, gazdag és tanulságos gyűjteménye hova helyezessék el, hogy az együttmaradjon és közkinccsét képezzen.

A feltett kérdés fontossága okozta, hogy sok érdeklődő jelent meg s ezek között országos tekintélyű férfiak vettek részt a tanácskozásban.

Ott láttuk ezek sorában a következőket: Krivácsy József ezredes Komárom városának volt tüzér parancsnokát, Szinyey József, 48/9-es komáromi honvédtiszt, kir. tanácsos, s a nemzeti muzeum igazgató őrt; Szentimrey Kálmán honvéd meuházi parancsnokot, Hermann Ottó és nejét, Visontai Soma orsz. gy. képviselőt, Bartók Lajost, Kreith Bélát gr. Kuzskó Istvánt.

A gyűlés vezetésére Krivácsy József ezredeset kérték fel.

A részletesen kidolgozott javaslatot, mely a helyzetet és a tenni valókat összefoglalja Kuzskó István muzeumi ör. terjesztette elő, — ennek rendjén a bizottság tüzetesen szemle után konstatálta, hogy br. Hellert József v. b. titkos tanácsos, az osztrák császári muzeumok bizottsága fő felügyelőjének a gyűjtemény nagy értékéről és becséről tárgyilagos véleményét osztja. Azonban nemzeti szempontból véve a dolgot, a gyűjtemény még nagyobb értéket képvisel. Felemlítették, hogy a napokban dr. Kléh László városi bizottsági tag, Bartha Miklós Szivák Imre orsz. gy. képviselők tüzetesen megnézték a gyűjteményt, s annak értékéről nagy elismeréssel nyilatkoztak. Együttal azt is konstatálták, hogy a fővárost, e gyűjtemény becséről és történelmi értékéről kellő képen nem tájékoztatták.

Visontai Soma képviselő örömmel veszi az orsz. ereklye muzeum fővárosi választmányának a megindított akcióját tudomásul. Utal arra, hogy a francia forradalom történetének egyesülete és muzeuma is országos testület Franciaország különböző pontjain működő választmányokkal és fiókokkal. Helyesnek tartaná, ha e muzeum központi igazgatása is a fővárosba tételnek. — Muzeum ör. ennek lehetőségét kizártnak nem tartja ez a dolgok fejlődésétől függ.

A választmány kimondja, hogy e becses gyűjteménynek együtt való megőrzése, megfelelő elhelyezése, a közönség részére hozzá férhetővé tétele tekintetéből minden lehető megtesz. — E célból magát e naptól kezdve permanentiába helyezi és a választmányt érdeklődő jelesebb hazafiakkal kiegészíti. — Állandó össze

kötötést létesít a muzeum központi igazgatóságával és gondoskodik arról, hogy e nemzeti közkinccsét képező gyűjtemény gazdagítását és szemléletét sem helyiség hiány, sem anyagi akadály ne gátolja.

Tekintettel arra, hogy a gyűjteménnyel a városi határozat szerint május 1-ére ki kellene költözni, egyelőre néhány heti idő haladékot kér a választmány a fővárostól. Együttal átír a választmány a székes fővároszhoz az iránt is, hogy a gyűjtemény elhelyezésére valamely rendelkezésre álló épületben, péld. a Károly-laktanyában, bocsásson rendelkezésre helyiséget.

Ágoston József orsz. gy. képviselő tag bizottsági tag felemlíti, hogy a székes fővárosnál kedvező a hangulat a muzeum elhelyezése iránt, csak a módot kell megtalálni a kivitelre. — Visontai Soma szükségesnek tartaná, hogy az ereklye tárgyak legalább részben vidéki városokban bemutatassanak. — A választmány annál inkább helyesli ezt, mert az iránt más városokból is intézkedést kérés. — Kimondatik, hogy ez iránt haladéktalanul megteszik a lépéseket, s már júniusban indítványozó választó kerületében Gyöngyösön létesítik az első kiállítás. Aztan a szegedi és szabadkai meghívásoknak fog eleget tenni a muzeum s fölkeresi az ország nagyobb vidéki városait is néhány napi kiállításra.

Papp Elek képviselő kéri Karczagot ki nem fedni; ő kész nemcsak bizottság alakítására, de ha szükségös, még jegyeket is árusít kerületében.

A bizottság mindezekből örömmel látja, minden oldalról a lelkesedést, mely biztosítja a muzeum jövőjére.

A választmány tagjai ezután megte intették a Petőfi szobát s a gazdag relikviák fölött szemlélt tartva, Szinyey József, He mann Ottó, Bartók Lajos ismételt hangszólták, hogy e gyűjtemény történelmi szempontból gazdag kincset képez.

HIREK.

— **Községi képviselőtestületi közgyűlés** volt a hó 3-án délután, bár a meghívón több fontos ügy letárgyalása volt kitűzve, a képviselőtestület tagjai közül még is számosan távollétükkel tündökölték. A Szarvason felállítandó gombgyár ügyében végleg ellett határozva, illetve elfogadva az Előjárásúgnak a mult-kori közgyűlésen előterjesztett ama indítványa, hogy a gombgyár részére község telket — tulajdonjogának fenntartása mellett — s az építkezéshez szükséges anyagokat ingyen adja, de a kívánt évi segélyt nem adja meg — elfogadhatott, Ribárszky Pál volt községi mérnöknek, állásáról v. ló lemondó levele felolvastatván, ellett határozva, hogy a mérnöki állás betöltése céljából pályázat nyitattik. Krajcsi Pál s társainak ama kérvénye, melyben meghatározni kérték, hogy a maczózugi köröspart növedék földjei voltaképen kinek, a part birtokosoknak e, avagy az egész maczózugi közbirtokosság k adattak-e át, nagyobb s elesőbb vitát idézett elő, többeknek hozzá szólása után a képviselőtestület kimondotta, hogy mintán a kérdéses területen elvonuló gát az egész maczózug földjeiből lett kihalitva, illetve felelítő, s miután e gát annak idején az egész maczózugot védte a Körös árja ellen, a község által oda ajándékozott földterület az egész maczózugi közbirtokosság s nem csupán a parti birtokosok rendelkezésére lett bocsájtva. A volt adóhivatali helyiségre nézve ellett határozva, hogy az adóhivatal által eddigéig fizetett évi 300 forint bérösszegért. ugy a mint van. átengedik a szarvasi kir. Járásbírósság részére a 1900-ik végéig, ekkor a Járásbíróssággal — az épület többi részeire kötött bér szerződés ugy is lejár, s majd akkor az épülete átalakítják akként, hogy az a Járásbírósság igényeinek s kívánalmainak teljesen megfeleljen. A szarvasi ipar testületnek ama kérvényére, hogy az ipar és áru csarnok telkén egy mellék helyiséget építtethessen, ellett határozva, miként a beltelek tulajdonjogának épségben tartása mellett, az ipar testület az általa óhajtott helyiségeket felelítettetheti. Az adóügyi segéd-személyzetnek abbeli kérelmére, hogy az adókiivetés és összeírás körül kifejtett rendkívüli munkálataijért külön is díjaztassanak, kérvényezőik részére kedvezőleg lett elintéztve. Végül felolvastatott a földmívelési m. kir. miniszteriumnak abbeli leírata, miként a kormány hajlandó itt Szarvason egy földmívelési iskolát létesíteni az esetre, ha a község erre a célra megfelelő földterületet díjtalanul a kormány rendelkezésére bocsájtja; a képviselő-testület örömdetes tudomásul vette eme leíratot s elhatározta, miként a régi gőzmalom és a körösmedre között elterülő területből 54 hold földet készségesen átenged a léte-itendő földmívelési iskola céljaira, s egy öt tagból álló bizottságot választott, melynek hivatása leendő, a földmívelési iskola ügyében, a kormányval szemben, a további tárgyalásokat folytatni.

— **Előléptetés.** Borsits Ignázt urat, a szarvas m. kir. posta közkezdvelt főnökét, a m. kir. kereskedelem-ügyi miniszter posta felügyelővé nevezte ki. Szívó gratulálunk e méltán megérdemelt előléptetéshez.

— **Iskola látogatás** Géresy Kálmán, a debreczeni tankerület főigazgatója e hó 1-én községünkbe érkezett, hogy a szarvasi ág. ev. főiskola ügymenetelre, s tanítási rendszeréről tájékozást nyerjen. Három napi beható vizsgálat után, a nyert tapasztalatok felett, legnagyobb meglepedésnek adott kifejezést.

— **Esküvő.** Fényes uri esküvő volt e hó 1-én Öcsödön, mely alkalommal Nagy Ödön bucsai jegyző vezette oltárhoz szíve választottját Györy Margit k. a. Györy Imre öcsödi jegyző szeretetre méltó leányát. Az ünnepély díszet nagyon emelte, hogy az esküvő alkalmából az egész öcsödi értelmiség, s a polgárság színjava megjelent a templomban: hogy tanui legyenek népszerű jegyzőjük leánya egybekelésének. Az egyházi áldás után Nt. Oláh Antal ref. lelkész ur szép s emelkedett szellemű beszéddel üdvözölte az új párt, s beszédeben meghatóan ecsetelte az házasság párok egymás iránti kötelességeit. Tartós s felhőtlen boldogságot kívánunk e, szerelem kötötte frigyhez.

— **Halálozás.** A szarvasi tanítói kar érdemeiben gazdag egyik tagjának, Sziráczky Jánosnak szeretett neje szül. Koren Luiza urnő a mult hó 29-én jobb létre szenderült. temetése e hó 1-én ment végbe, óriási részvevő közönség jelenlétében. A megzomorodott család a váratlanul bekövetkezett gyász eset alkalmából az alábbi jelenté t bocsájtotta ki: Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen hitvesnek, a drága jó anyának és anyósának, szerető nagyanyának, testvérnek és sógorónak Sziráczky Jánosné szül. Koren Luizának, elete 58-ik, boldog házasságának 37-ik évében, f. évi április hó 29-én d. n. 2 órakor, szívzselhűdés következtében váratlanul bekövetkezett halálát. Hült tetemei f. évi május hó 1-én délután 3 órakor fognak az örök nyugalom helyére kísértetni. Szarvas, 1899. április 29-én. Sziráczky János, mint férje. Etel, férj. Thury Sandorné, Vilma, férj. Ponyiczky Pálné, Gyula, János, Irén, férj. Liska Jánosné, Kálmán gyermekei, Thury Etel, Thury Gyuri, Thury Sándor, Thury Vilma, Ponyiczky Pál, Ponyiczky Laci, Liska Irén, Liska Jolán unokái. Thury Sándor, Ponyiczky Pál, Liska János vejei. Sziráczky Gyuláné szül. Neumann Aranka menyé. Koren Pál, Koren Juliánna férj. Kernuch Adolfné testvérei. Póhl Dániel, Kernuch Adolf, Pálka György sógorai. Koren Pálné szül. Jeszeuszky Emma, Pálka Györgyné szül. Sziráczky Erzsébet sógornei. Béke lengjen porai felett!

— **Diszkert.** A Beliczey-uton sétálgató közönséget kellemesen lepi meg midőn a község háza elé ér. s szemébe ötlök az ott elterülő diszkert, hol a szönyegkertes legszébb változataiban gyönyörködhet. Elismeréssel kell nyilatkoznunk Krebsz Zoltán községi kertésznek ugy műveléséről mint ama fáradozásáról, hogy e kertet folytonosan időszerű üde virágokkal látja el, s a virágkedvelő közönségnek nagy élvezetet szerez az általa bemutatott különböző virágok csoportos bemutatásával.

— **Ertesítés.** A nagy érdemű közönség tudomására hozom, hogy a bpesti gabona tőzsde ár zárlatai minden hétfőn, szerdán és szombaton, a bécsi gabona ár zárlatai minden szombaton közöltetnek az itteni kir. postatávirda hivatalal, a hol azt bárki megtekintheti, és magának lemásolhatja. Ezen gabona árfolyamok a község előjáróságával is mindenkor közöltetni fognak, hogy az a község házában alkalmas, hozzáférhető helyen kifüggesztessék. Szarvas, 1899. május hó 4-én. Borsits posta főnök.

— **Öngyilkosság.** Klimaj Mihály 49 éves szarvasi földmívelő mult hó 29-én ejjel, a feletti elkeseredésében, hogy a kondorosai heti piacon eladott tinók árát elmulatta, — s így már sem tinói sem pénze nincs, istállójának mestergerendájára felakasztotta magát.

— **Májusi fagyos szentek.** Gyümölcs szőlő termelő gazdák, de általában a mezőgazdálkodásból élő közönség rettegve tekint a fagyos szentek elé a kik ilyen renddel következnek: pénteken lesz Pongrácz, öt követi szombaton Szervác, majd Bonifác és végre 25-én következik az utolsó fagyos szent: Orbán. Ezek a didergő szentek nem valami népszerűek, elannyira, hogy a mult században a németországi róm. katl. megkérték a pápát, hogy e fagyos szenteket destonizálni sziveskedjék. Pedig de jámbor szentek ezek. Életük egy porozikájának sincs köze az időjárásból. Pongrácz Frigiában született, atyja római főúr volt. A didergő szent Diokleczián alatt élt, a ki rendkívüli hevességgel üldözte a keresztényeket, Pongrácz sem kerülte el sorsát, már 14 éves korában az Aurélia uton lefejezték. Ő a szentek között a legfiatalabb. Később szokásba jött Pongrácz sírjánál esküt tenni. A legenda szerint a ki hamisan esküdött, az meghalt. Szervác püspök volt 347-ben. Ama szentek sorából való, a kik természetes halállal haltak meg. Bonifácot, a mikor a

keresztény kínzásokat látva: maga is kereszténynek vallotta magát, szurokban akarták megégetni, de a szurkos hordó megrepült s erre lefejezték. E rövid életrajzból is látható, hogy a májusi hideg és a szentek élete között semmi összefüggés nincs. A májusi fagyok legelfogadhatóbb természettudományi magyarázata az, hogy akkor rendkívül lombosodásnak indult növényzet a még különben sem eléggé fölmelegedett légkörből annyi meleget von el, hogy ennek következtében a hőmérséklet igen alászáll s így a mennyiben az éjjeli hőmérséklet a rendes körülmények szerint is 8—10 fokkal alacsonyabb, — derült idő esetén a kisugárzás folytán csaknem egész biztosra vehető az éjjeli fagy és dér, a mi ellen legbiztosabb védekezési eszköz a füstgerjesztés, de szőlős gazdák, különösen a karós szőlőket a szőlőtőkére borított újságlapokkal is sikerrel megvédhetik.

— **Megye bizottsági tagválasztás.** A f. hó 4-én megejtett megye bizottsági tagválasztás alkalmával Zlinszki István, Dr. Glasner Adolf, Veles Tamás és Borgulya Márton (halásztelki) lettek megválasztva.

— **Majális.** A IV-ik kerületi községi óvoda majdlija május 13-án lesz megtartva. Kezdeté d. u. 3 órakor. Az érdeklődőket tisztelettel meghívja s szívesen látja Mihálfli Emma óvónő.

— **Az 1900. évi népszámlálás.** 1900 január 1-én éjjel 12 órakor kezdik meg a népszámlálást. A tíz évvel ezelőtti népszámlálási formákat a jövő évben is, csekély módosítással fenntartják.

— **A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület** fáradságtalan parancsnoka, lelkes hangu átiratban felhívta Békésmegye összes tűzoltó egységeit, hogy alkossanak megyei tűzoltó szövetséget. A t. hiszük megyénk tűzoltó egyesületeit, kész-éges örömmel fognak hozzá járulni ahhoz, hogy az előterjesztett indítvány megvalósíttassék.

— **Kondorosi ártézi kut** — mint levelezőnk írja — gyorsan halad a megvalósulás fele, eddigél már 200 méter mélyre hatoltak le. Kondoroson mozgalom indult meg az iránt, ha az elkészülő kut elegendő vízbőséggel fog bírni, egy ártézi fürdő is létesíttessék.

— **Az emberiség jövevényének** nevezhető az a hirneves csusz és köszvény elleni kenőcs, mely e kinos betegségek biztos gyógyszerének bizonyult. Városunk polgárai közül is sokan használták már és néhány na i használat után gyógyulást értek el e csodakenőcs-csel, mely kizárólag kapható 1 frtért Zoltán Béla udvari szállító gyógyszer-tárában Budapesten.

— **Uj orvos.** Dr. Faragó Mór, városunk szülötte, ki orvosi tanulmányait a budapesti egyetemen kitűnő sikerrel végezte, a napokban Szarvason letelepedett. Lakása a Beliczey-uton a Bácskay-féle házban van. Melegen ajánljuk ez új orvost, polgártársaink szíves jóindulatába.

— **Jó anya.** Kovács Mihályné B.-Szent-andrási lakosnő m. hó 27-én Szarvasról hazament 12 éves leányával egyik rokonánál látogatába volt, hazamenet utjuk Györy Antal mészáros üzlete mellett vezetett el, a mészárszék ablaka véletlenségből nyitva levén, Kovácsné rá vette Anna nevű leányát, hogy mászson be az ablakon, a leány anyja segítségével be is mászott s az ott levő pénzes fatányért m. e. 30 forint ezüst és nikkal pénzzel, ezenkívül 1 drb. magyar arany, 1 drb. forgalomból kiment 25 krajczárossal együtt anyjának kiadta. Kovácsné a régi 25 krajczárossal e hó 2-án tul akart adni, de vesztére, mert kérdőre vonatván annak hol szerzése iránt, töredelmesen bevallotta, hogy Györy Antal kárára ő követte el a lopást Anna leányával együtt.

— **Felhívjuk t. olvasóink** Keresztély Sándor elsőrangú zongoragyáros mintazongoratermeire (Budapest Váci-körút 21), ahol egy saját, mint minden jelesebb külföldi gyártmány zongorából, és pianinóból állandóan ca. 100 drb. van készletben. Keresztély Sándor gyártmányai évek óta a legjobb hírnévnek örvendenek és elsőrendű zenészek által a legjobbaknak tartatnak. Minden hangszert 10 évi jótállással árusít, régi zongorákat, pianinókat becsereél. Hitelképes egyéneknek részletfizetést is kedvezményez, mely esetben az árak csupán 6%-al drágábbak, mely körülmény is igazolja a cég szoliditását.

— **Békés Gy.** udvari fényképész, a békésmegyei közművelődési egyesület megbízásából Szarvasra érkezett néprajzi felvételek eszközzése végett. és ez alkalommal arckép-felvételeket is eszközöl.

— **Negyedik magy. kir. szabadalmazott osztályorsorsjáték.** Az előttünk fekvő tervezet szerint május hó 18-án és 19-én lesz az I. osztály húzása és figyelemmeljünk különösen olvasóinkat, hogy a nyerési esélyeket csak akkor lehet ezen sorsjátéknál teljesen kiaknázni, ha már az első osztálynál megkezdjük a játékok. Amint különböző helyről értesülünk a sorsjegyek iránti kereslet épen oly élénk és nagy, mint az első játéknál volt és azért tanácsos, hogy minél előbb egy sorsjegy birtokába jussunk. Az I. osztályu sors-

jegyek árai 1/1 sorsjegy 6 frt. — 1/2 sorsjegy 3 frt. — 1/4 sorsjegy 1 frt 50 kr. — 1/8 sorsjegy 75 krajczár.

Ha a különböző főelárusítók felett szemlélt tartunk, akkor az előttünk ismerős Török A. és Tsa cézét, Budapest, Váci-körút 4/a. mint szolid bankházat, mely nagy szerencsével járszik, bizást ajánlhatjuk. Aki tehát Török A. és Társánál Váci-körút 4/a alatt vásárolja sorsjegyét, az a legjobb kezekben van.

— Vettük a „Kert” a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap ez évi 7-ik számát, melynek érdekes tartalmából a következőket emeljük ki. A pikirozás előnye a konahakertekben. Hangoli Jánostól. Dinye tenyésztés és termelés Fényes Károlytól. Az ibolya tenyésztése Mautner Ödöntől. Számban 7 fametszet és 1 színyomatu műmelléklet teszi érthetőbbé a benne előadottakat. E valóban tanulságos közlöny kéthe tenként jelenik meg főszerkesztője Mautner Ödön felelős szerkesztője Igali Szvetozár. Kiadóhivatala Budapest Andrássy ut 23. Előfizetési ára negyed évre 1 forint. A kertészet iránt érdeklődőknek nagyon melegen ajánljuk e nagy szakavatottsággal szerkesztett folyóiratot.

— **A „Pillangó”-című élcslap,** 18. száma megjelent és valóban meglepő kivitelű rajzokat találunk benne. A magyar közönségnek ajánljuk ezen lapot, mely hivatva van a magyar művelődés terjesztésében részt venni és hazafias kötelességet teljesít mindenki, a ki ezen lapot támogatja. A „Pillangó” előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt, ki azonban már most az 1899 évre előfizet, 1898 október hó 1-től ez év végéig ingyen kapja a lapot. A „Pillangó” szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten, VI., Teréz-körút 35 sz. a. van. Mutatványszám ingyen.

„Henneberg-selyem”

45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyáraimból rendeltetünk, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín é mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér és vámmentesen valamint hához szállítva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek. **Henneberg G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállító) **Zürichben.**

— Magyar levelezés Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. —

Nyiltér.)*

Minthogy a tavasz előrehaladásával csecsemőt, gyermeket és felnőttet egyaránt fenyeget a járványok veszélye, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

MOHAI

ÁGNES-forrásunk

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert olcsó, igen kellemes és tiszta ivóvíz lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt élvezetszerként szerepel, másrészt, mert dus szénsavtartalmánál fogva, specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése ellen. Ehhez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer. A már meglevő gyomor- és bélhurutot gyermekeknek és felnőtteknek gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek lázas megbetegedéseinek pedig nélkülözhetetlen, hűtő, hűgylajtó és a szomjat csillapító hatásánál fogva.

— Kedvelt borvíz. —

A mohai Ágnes-forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskúty L.

cs. és kir. udvari szállító
BUDAPEST, V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Helybeli főraktár:

Csapó Soma fűszerüzletében, ahol minden bel- és külföldi vizek friss töltésben kaphatók.

2-24.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy itt helyben **özv. Nyácsik Sománé** urnő házában (Kossuth-utca)

fényképészeti műtermet

állítottam fel és minden **szombaton** és **vasárnap** fényképészeti **felvételeket eszközölök** május 6-tól kezdve.

Készítek a legkisebb visite alaku képektől egész **életnagyságu képekig** ugyszintén **chromo, aquarelle** és **platinotípiákat** csoport és tabló képeket, művészies kivitelben a legnagyobb igényeknek megfelelően.

Miután itt tartózkodásom csak rövid időre van tervezve, kérem a n. é. közönség mielőbbi szíves pártfogását.

Maradok kiváló tisztelettel

Békés Gy. Ő csász. és kir. fensége József főherczeg udvari fényképésze

G y u l á r ó l

1-3

„THURZÓFÜRED”

Klimatikus gyógyhely — Hidegvíz-
gyógyintézet — Üdülő és nyaralóhely.

Szepesmegye déli részén.

Kitűnő éghajlati viszonyok; 550 méternyire a tenger fölött. Pompás és nagy kiterjedésű és fenyveserdő. Kitűnő forrásvíz.

Vasúti allomás, posta és távirtda:

Gölniczbánya.

20 percnyire a fürdőtől.

Kassa-oderbergi vasut: gölniczi szárnyvonal,

Évad május 15 — szept 30

Allandó fürdőorvos; fővárosi vendéglős.

Prospektust óhajtasra küld az Igazgatóság; ezime: **Budapest, Kossuth**

Lajos-utca 9, II.

vagy **Gölniczbánya.**

1-3

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni évek óta fennálló

Mű-selyem festő és vegyészeti-tisztító intézetünkre

a mit ujólag **gőzerőre** a legújabb találmányu gépekkel úgy rendeztük be, hogy az által a mai kor kivánalmainak teljesen megfelelőleg gyorsan és a legszebb kivitelben készíthetünk.

A midőn tehát köszönetünket fejezzük ki eddigi becses pártfogásukért, egyuttal felkérjük további b. megbízásaikat is egész bizalommal a Szarvason levő gyűjtő telepünkön átadni sziveskedjenek.

Gyűjtő telepünk Szarvason újbazár épület Árpád szálloda mellett

Kiváló tisztelettel

Moldvay és Alcsér

első orosházi mű-selyem festő és
vegyészeti-tisztító-intézet tulajdonosai.

D. 2-10.

FÉLIX-GYÓGY-FÜRDŐ

Nagyvárad közvetlen közelében, vasuti állomás.

Kényelmes közlekedés. Vasuton N.-Váradtól $\frac{1}{2}$, kocsin $\frac{3}{4}$ órai távolban. Május-augusztus hónapokban naponta 10, vasárnap és ünnepnapokon 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Az új vasuti állomás közvetlenül a fürdőtelep mellett van.

Az európai híré 49° C. meleg természetes heviz javalva van; az izületek és izmok csuzos bántalmainál, idült s különösen savas izületi loboknál, csonttörések és különösen visszamaradt vastagodásoknál, köszvénynél és annak különböző alakjainál, idegbajoknál melyek rheumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különös bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méhmögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőorvos: Dr. Kazay Kálmán.

A különböző igények szerint berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól 3 frt között váltakozik. Gyógyterem (Coursalon) hírlapokkal és tekeasztallal. Terrászok szép kilátással. Éttermek, sétahelyek a fürdőtelepen és a mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.

Hat tükör fürdő, család- és kádfürdőkön kívül mórfürdők is vannak rendszeresítve.

Állandó kitünő zenekar. — Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Az elegánsul berendezett lakószobák, kád- és tükörfürdők, továbbá a Félix-fürdő elismert jó konyhája és pinczéje készen várja a legkülönbözőbb igényű vendégeket.

Gyors és pontos kiszolgálás és mérsékelt ár által igyekezni fogok a t. vendégeimet teljesen kielégíteni.

Kiváló tisztelettel

Kernáts János bérlő.

2-3.

Robitsek Soma és Sándor, Szarvason.

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy az 1831-ben alakult és 153 millió o. m. é. korona alaptőke és készpénzbeli tartalékok felett rendelkező

cs. királyi szabad, trieszti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali),

valamint a Magyar jég- és viszont-biztosító részvénytársaság,

(alaptőke és készpénzbeli tartalékjai 4.2 millió o.-m. é. koronára rúgnak.)

és az Első o. általános balesetellen biztosító társaság,

(alaptőke és készpénzbeli tartalékjai 7.5 millió o.-m. é. koronánál többet tesznek ki.)

főügynökségét bírnak.

Biztosítások elfogadhatnak: Tökére vagy életjáradékra, halál vagy elérés esetére, úgy hogy a biztosított összeg azonnal, vagy pedig úgy, hogy bizonyos megszabott határidőben fizetett ki.

Különösen ajánlhatók az életbiztosítások nyereségben való részesüléssel.

Az eddig felosztásra került nyereségyosztalék 1852-től 1897-ig évenként átlag 26 frt 85 krt tett ki, minden 100 frt befizetett díj után.

Az eképen biztosított személy a reá eső nyereséget:

1. Készpénzben fölveheti; vagy 2. a biztosított tőke szaporítására; vagy 3. az évi díj leszállítására fordíthatja.

Az új feltételek szerint kötött biztosítások számos más előnyök, mellett a biztosítottak még a következő előnyöket is nyújtják.

a) **Megtámadhatlanok** a kötvények öt évi fennállásuk után **öngyilkosság, párbaj** stb. esetében,

b) **Nem veszíthetik el teljesen érvényüket** kölcsönmentes kötvények három évi fennállás után.

c) **A biztosítottak egészségi állapotától függetlenül ismét érvényheléptetők:** három hónapon belül oly kötvények, melyek a díjfizetésnek elmulasztása folytán érvényüket veszítették.

d) **Népfelkelés** esetén díjpótlék nélkül érvényben marad a biztosítás hat havi fennállása után, 15,000 frtot meg nem haladó összeg erejéig.

e) **A hadi szolgálat teljesítése** közben pótdíj nélkül érvényben marad a biztosítás hat havi fennállása után, a rendes hadsereghez vagy a honvédséghez

2. **Tűz-, villámcsapás, légszesz- és gőzkazanrobbanás** által okozott károk ellen: mindennemű ingó és ingatlan tárgyak.

3. **A tiszta haszon és bérjövedelemnek** laképületeknél tűzkáé folyán való elmaradása ellen.

4. **Törés** által okozott károk ellen: tükör és tükörüvegtáblák.

5. **Szállítmányi károk** ellen: vizen és szárazföldön szállított javak, Tengeren szállított áruk is biztosíthatnak.

6. **Jég** ellen: a „Magyar jég- és viszontbiztosító részvény-társaság” által, mely társaságnak teljesen befizetett alaptőkéje és készpénzbeli tartalékok $4\frac{8}{10}$ millió koronára rúgnak,

7. **Baleset** ellen: az Első o. általános baleset ellen biztosító társaság által, mely társaságnak teljesen befizetett alaptőkéje és készpénzbeli tartalékok $5\frac{1}{2}$ millió koronánál többet tesznek ki,

Ennélfogva tisztelettel kérjük az előforduló mindennemű **tűzbiztosítást** épületek, takarmány-és aratási készletekre valamint egyéb ingóságokra **nálunk** feladni. Elfogadunk továbbá **életbiztosításokat** minden módozat szerint, valamint **jég- és baleset ellen való biztosításokat** a lehető legolcsóbb és legjobb feltételek mellett.

Robitsek Soma és Sándor

a Trieszti általános biztosító társaság, „Assicurazioni Generali” főügynöksége.

3-3